П III 34

НОВА ПОШТА

Примерак 10 филера

»НОВА ПОШТА«
излази сваког дана ујутру, осим понедеоника и дана иза празника
Редакција и администрација:
УЈВИДЕК, ОРСАГЗАСЛО ТЕР 6/I
Телефон: 39--39. Пошт. фах: 173
Чек. рачун код Пошт. штед. 18.254
Месечна претплата: 2.50 пенга, тромесечна: 7.20 пенга

Год. II. | Ујвидек, среда, 12 август 1942 | Број 177

Настављају се борбе у области Мајкопа

У области Ржева тешке борбе и даље трају

У више градова у Индији дошло је до поновних сукоба демонстраната са полицијом и војском

Из главног стана Вође Рајха се саопштава:

На више сектора у области Мајкопа одбили смо непријатељске трупе у планине. Једну групу непријатељских војника, која је била отсечена од своје везе, уништили смо.

Ваздушна снага појачала је своје нападе против совјетских акција у вези са евакуацијом и бродарским саобраћајем на рекама, као у лукама Новоросијск и Анапа, на Црном Мору. Овде смо потопили 11 бродова с укупном тонажом од 12.700, а 7 даљних оштетили.

Западно од Калача претстоји уништење совјетских снага, које су се повукле на веома скучен простор. На осталим деловима донског фронта било је само локалне ратне акције.

Наше ваздушне снаге су југозападно од Стаљинграда помагале борбе наших трупа. Поред тога, засуле су бомбама тешког калибра два аеродрома у близини вароши. Том приликом немачки авијатичари уништили су 20 авиона на земљи.

У области Ржева, тешка одбранбена битка и даље траје. Непријатељ у борбу убацује нове снаге северно од града и понавља своје нападе, али су ови, после херојског отпора немачке пешадије и оклопних јединица, на целом сектору сломљени.

Југоисточно од језера Иљмен и на волховском сектору више непријатељских локалних напада одбили смо с противнападима.

На Високом Северу ваздушна снага је погоцима бомби тешко оштетила једну ваздушну базу у близини залива Кола, као и артиљериске положаје западно од мурманске железничке пруге.

Ваздушна снага је извршила ноћне нападе на непријатељске транспортне везе у позадини, јужно и северозападно од Москве, као и против неких села и ваздушних база.

Непријатељ је на Источном фронту 9—10 августа изгубио 195 авиона. Наши губици износили су 14 апарата.

Енглези су над Средоземним Морем и Северном Африком јуче изгубили 16 авиона.

Неколико енглеских апарата покушало је јуче без успеха летове за узнемиравање над Западном Немачком.

Ваздушна снага је синоћ и прошле ноћи извршила нападе са запаљивим и експлозивним бомбама на важне ратне уређаје у југоисточној и источној Енглеској. Примећени су многи пожари. Сви наши авиони вратили су се у своје базе.

Италијански ратни извештај

Из италијанског Главног стана се саопштава:

Наше ваздушне снаге испољавале су живахну делатност. Енглези су у ваздушним борбама изгубили 9 авиона, које су оборили немачки ловачки апарати.

У току непријатељског ваздушног напада против Тобрука, наши контраавионски топови оборили су два енглеска авиона.

Ваздушна снага сила Осовине продужила је са нападима на аеродроме на Малти. У току ваздушне борбе уништено је 4 апарата типа Спитфајер. Једна италијанска подморница није се вратила у своју базу.

У БОМБАЈУ ОБУСТАВЉЕН РАД У 18 ПРЕДУЗЕЋА

Берлин, 11 августа. (ДНБ) — Према саопштењу бомбајског радија, енглеске власти сада употребљавају већ и активну војску за угушење немира у Бомбају. Само у Бомбају радници су у 18 предузећа за прераду памука обуставили рад. На свима пијацама обустављена је свака трговина, а у Ахмедабаду избили су разгранати штрајкови.

—oo|||oo—

ИЗЈАВА КОМАНДАНТА АМЕРИЧКИХ СУВОЗЕМНИХ ТРУПА У ЕНГЛЕСКОЈ

Стокхолм, 11 августа. — (ДНБ) **Генералмајор Клерк, командант америчких сувоземних трупа на европском ратишту, према извештају енглеске обавештајне службе, изјавио је да ће „америчке снаге до краја остварења другог фронта боравити у Великој Британији. Много се говори о другом фронту. Ја само једно могу рећи: што брже, то боље“.**

„Оне јединице, рекао је генералмајор Клерк, чији је задатак стварање другог фронта, добиле су нарочиту обуку.“

Нереди у Индији

Сукоби у Бомбају

Бомбај, 11 август. — (ОФИ) Нереди у Бомбају узели су у понедељак увече већег маха — како саопштава британска обавештајна служба. Полиција је на више места употребљавала ватрено оружје. Према најновијим извештајима, у болници је пренето око 80 рањеника, већина са тешким повредама. Четири лица су подлегла својим повредама У понедељак поподне у Бомбају је повећан број обустава рада у неким важним индустриским предузећима.

СТАЊЕ У БОМБАЈУ

Берлин, 11 август. — (ДНБ) Коментатор лондонске радио станице, Велингтон Кенард, дао је следећи резиме догађаја у Индији: **„Затегнутост је велика не само у Бомбају, већ и у унутрашњости Индије. Полицијске зграде у Бомбају су поседнуте од стране војске. Многа места у центру вароши је такође запосела војска, у циљу одржавања реда. У већем делу вароши обустављен је сваки саобраћај.**

Поред већ саопштених нереда и сукоба између Индуса и британских власти, дошло је недавно и на железничкој станици вароши Дадар до већих и озбиљнијих сукоба између демонстаната и полиције. На станици је једна већа група демонстраната покушала да заустави локални воз, који је требао да пође. Кад су полицајци интервенисали, маса их је дочекала каменицама. Том приликом рањена су 54 полицајца, од којих су двојица доцније подлегли својим повредама. О томе, колико је мртвих и рањених било међу Индусима, Кенард не саопштава никакве податке.

Британске власти врше многобројна хапшења у Индији

Берлин, 11 августа. — (ДНБ) Како се из Бомбаја јавља, на основу саопштења бомбајске покрајинске владе, полиција и војне трупе осуле су паљбу на демонстранте, који су правили нереде. У понедељак поподне извршено је преко 1600 хапшења у Бомбају. Приликом сукоба између органа власти и демонстраната, било је и мртвих. Појединости о томе још недостају. Многи квартови у Бомбају су тешко оштећени. За време сукоба у недељу било је 8 мртвих и 159 рањених.

Железничку станицу средњеиндиског железничког друштва у Дадару маса је запалила. На многим местима пресечене су телеграфске линије, разбијена поштанска сандучета, теретни аутомобили, а на неким местима је маса преврталa аутомобиле и трамваје, па их затим запалила.

У Ахмедбаду полиција је осула паљбу на један студентски збор. Неколико студената је погинуло, а већи број је рањен. У Бомбај је стигла једна британска пешадиска дивизија. Прописи о замрачивању су укинути, да би полиција и ноћу могла несметано да врши своју дужност.

Индиски вицекраљ преговара са националистима

Бомбај, 11 августа. (БТ) — Истакнути претставници индиске националистичке странке, која не припада конгресној странци, и индиски вицекраљ почели су у понедељак да воде преговоре о томе како би се индиско питање бар привремено решило. Вођ демократске странке, Рој, позвао је вице краља да у духу Крипсових предлога образује ратну владу. Савакар, вођа религиозних Индуса, упутио је позив свима Индусима да не изврше одлуке Конгреса и не узимају учешћа у демонстрацијама. У исто време, он је позвао Енглеску да сместа да Индији доминионски устав.

Председник владе проучава Закон о реорганизацији државне администрације

Будапешта, 11 августа. (МТИ) Како „Мађарорсаг“ јавља, претседник владе г. Калаи Миклош у понедељак је неколико часова конферисао са министром пољопривреде о извршењу закона о експропијацији јеврејских некретнина. Исто тако претседник владе веома подробно и дуго се позабавио пројектом о реорганизацији државне администрације. Сматра се да је ово сада најважније питање унутарње политике.

НОВА ПОШТА

Конференција у Москви, која је, поред догађаја у Индији, привукла највећу пажњу, завршена је. Преговори у совјетској престоници трајали су недељу дана, али су још увек у њој остали претставници разних савезничких сила, који сада воде још појединачне разговоре са совјетским претставницима. Према извештају „Будапешти Тудошитоа“, московски радио је саопштио да је савезнички ратни савет, који је заседао у Москви, дао уверавања совјетској влади да се час остварења другог фронта приближује. Према томе, питање другог фронта је још увек актуелно, што потврђује и изјава команданта америчких сувоземних трупа, које су одређене за европско ратиште од генералмајора Клерка, који је изјавио да ће америчке снаге остати у Великој Британији до краја рата. Он је рекао: „Много се говори о другом фронту. Али, ја могу рећи само једно: што пре, то боље. Клерк је још додао да су оне трупе, које су одређене за стварање другог фронта, добиле специјалну обуку.

Са немачке стране, међутим, и даље се показује озбиљно схватање могућности стварања другог фронта. Тако је немачки велики адмирал Редер, командант немачке морнарице, од 3 до 8 августа, извршио инспекцију поморских база дуж атлантске обале и на лицу места уверио се о стању поморских одбранбених утврђења.

Истовремено, француска влада упозорила је становништво Француске на опасност која му прети у случају помагања енглеске акције искрцавања. Сем тога, издала је и уредбу, којом се одређује смртна казна за све оне који буду прикривали оружје, муницију или експлозивни материјал.

Немачки министар пропаганде д-р Гебелс посетио је ових дана крајеве у Западној Немачкој, који су нарочито погођени нападима енглеских бомбардера. Д-р Гебелс је хтео да се увери о штети, која је нанета приликом последњих ваздушних напада, као и о расположењу становништва тих области. Он је нарочито посетио област Келна, Ахена и Диселдорфа, где је дошао у додир са становништвом бомбардованих градова, интересујући се за штете и дејство енглеских напада. Како јавља ДНБ, д-р Гебелс је констатовао да је становништво Западне Немачке чврсто и несаломљиво у својој жељи за победом. Немачки министар пропаганде одржао је говор у једном индустриском центру у близини Келна, у коме је нагласио да намера немачког војног вођства није да извојује неки дневни успех. Становништво Келна треба да разуме — рекао је д-р Гебелс — да је први задатак војног вођства вођење операција на Истоку, те да стога на Западу треба стајати, до извесног степена, са пушком к нози. Черчилово тврђење да немачки војни успеси ништа не значе, јер ће последњу победу и онако однети Енглеска, смешно је — рекао је д-р Гебелс. Потом се осврнуо на питање другог фронта, које непријатељска пропаганда толико претреса. „Сасвим је разумљиво — рекао је он — да Москва тражи од својих савезника неку акцију, али нека у Вашингтону и у Лондону буду спремни на то да ће се евентуални покушаји искрцавања свршити још већим Денкерком. Све припреме су учињене, — истакао је д-р Гебелс. Ма када и у ма којој јачини се појавили они, биће примерно дочекани“.

Из Индије су, после познатих догађаја, стигле вести, које говоре о немирима у појединим већим индиским градовима. Сада се види да су енглеске власти већ из раније извршиле све припреме, како би онемогућиле сваки далекосежнији покрет. Најозбиљнији немири били су у Бомбају, где је полиција ухапсила око 1600 Индуса, као и у Ахмедабаду.

Приликом одбијања резолуције Конгреса, којом се тражи моментано враћање потпуне независности Индији, вицекраљ је у име индиске владе изјавио да не може да прими схватање према коме би Конгресна партија претстављала целокупан индиски народ. Ово схватање је сада дошло до изражаја у преговорима, који су почели између националистичких кругова у Индији, који не припадају партији Конгреса, и индиске владе.

Тако је вођа демократске партије, Рој, отпочео преговоре са вицекраљем, затраживши да се, на основу Крипсових предлога, оснује ратна влада у Индији, што би било једно прелазно решење. Да Конгрес збиља није претставник целокупног индиског народа, види се, сем тога, и из чињенице што је Савакар, вођа једне верске групе Индуса, позвао Индусе да не поступе по захтеву Конгреса и да не узимају учешћа у демонстрацијама. Истовремено је упутио и позив Енглеској, тражећи да се Индији одмах да статус доминиона.

х—г.

Кроз ШТАМПУ

Турски унутрашњо-политички проблеми

„Нојес Винер Тагблат“, у допису из Анкаре, подвлачи да је тежиште последњега говора турског премијера Сарџоглуа лежало, бесумње, на унутрашње-политичком подручју, и пише: Та се чињеница сматра као сведочанство да је, супротно прошлој години, турска унутрашња политика сада стављена пред све веће тешкоће, нарочито у сектору одржања привреднога живота и осигурања исхране. Министар претседник нагласио је да је Турска на почетку рата имала житне залихе пола милиона тона, али је то све потрошено, а идуће године ће, и при повољној овогодишњој жетви, недостајати бар четврт милиона тона. Сарџоглу се нада да ће то надокнадити ограничењем потрошње и повећаним увозом, али све има својих граница. Ограничења су сад већ необична, пошто турски народ живи данас претежно од хлеба, те се ограничење не може више пооштравати. Питање снабдевања, дакле, за Турску никако нема повољног изгледа, што само отежава унутрашњу и целокупну политику земље“.

„Упркос тим унутрашњим тешкоћама — пише даље бечки дневник — које се истичу јаче но икад, остају под оштром присмотром интернационални развоји, који могу да утичу на турску спољну политику. Употпуњење кабинета Сарџоглуа именовањем досадањег државног секретара у министарству спољних послова Нумана Менеменџоглуа за министра тога ресора непосредно претстоји, што такође указује на вољу за континуитетом турске спољне политике. Занимљиво је још да је положај државног секретара тога министарства заузео Еркинс, нарочити повереник Сарџоглуа, из чега се закључује да нарочито интересовање премијера за вођство турске иностране политике траје непромењено даље“.

*

„Базлер Национал Цајтунг“ јавља, од свога извештача из Стокхолма: „Московске разговоре и даље покрива вео тајанственост, и, према обавештењу шведске штампе, и лондонски као и њујоршки листови избегавају ову тему. У добро обавештеним шведским круговима влада утисак да се московски разговори односе на веома деликатна питања, не само војног него и политичког карактера. Извештаје у којима је реч о наводним совјетским плановима за склапање сепаратног мира, овде не држе за основане. Вести које говоре о борávку Черчила у Москви упорно се одржавају. Московски радио — вели швајцарски лист — у понедељак изјутра споменуо је конферисања у Кремљу, и трудио се да их тако истакне као да они стоје у вези са блиским успостављањем другог фронта“.

*

„Берлинер Берзенцајтунг“ у осврту борбе на Источном фронту у минулој недељи, пише између осталог: „Операције немачких и савезничких трупа јужно од Дона постављају људима и материјалу највише захтеве. Напредовање је обављено при највећој сунчаној жези, кроз пусте крајеве, где ни једно дрво није пружило заштите. Пешадија је поново морала да превали огромне маршеве. Дабоме да су и формације за снабдевање морале дати последње од себе, да би трупе које се боре снабделе муницијом и храном. Наши се противници чуде да напредовање немачких и савезничких трупа још увек није изгубило у снази. Али, железна воља сваког појединог војника даје за то хране, те се постиже, уз последње улагање, и оно што изгледа немогуће“

Дотичући борбено подручје између Сала и Дона, у којем немачке и румунске дивизије крче себи пут на Исток, лист пише: „Непријатељ држи тај покрет очигледно за нарочито опасан, и довео је јаке нове снаге, да би зауставио немачко-румунско напредовање. Уз велике тенковске губитке за бољшевике, тај је покушај у оштрим борбама одбијен. Исто тако су одбијени и совјетски напади на мостобрану северозападно од Калача. Очајни напади за растерећење, које је инсценирало совјетско вођство, у последње време, наизменично у простору Воронежа, Орела, Ржева, на волховском фронту и код Лењинграда, сконцентрисали су се минуле недеље на простор код Ржева. Они су повећали губитке бољшевика у људству и материјалу без стратегиских добитака“.

(●)

ХИМЛЕР У ФИНСКОЈ

Берлин, 11 августа. — (ДНБ) Вођа одбранбених трупа Рајха, Химлер, у току прошле недеље извршио је смотру финских СС одреда. За време боравка у Хелсинкију посетио је претседника Републике Ритиа. Химлер и пратња били су гости на банкету, који је приредио министар претседник Рангел и финска влада. Идућих дана био је гост финског маршала Манерхајма у његовом главном стану. Том приликом маршал је предао вођа оружаних СС одреда фински велики крст Крста слободе са црвеном врпцом.

Дневни лексикон

МАЈКОП

Мајкоп, главни град аутономног подручја черкеског племена Адига, који лежи на Бјелаји, једној од највећих притока Кубана, по својој географској структури припада већ планинским почецима високог западног Кавказа. Познат је нарочито по петролејским пољима истога имена. Од Мајкопа воде три спроводне петролејске цеви у Краснодар, Армавир и луку Туапсе. Само подручје уља досеже далеко на запад.

Први поуздани бројеви о производњи нафте у мајкопском подручју потичу из године 1938. Продукција је тада износила 2.2 милиона тона годишње, те је тиме достигла скоро једну трећину производње нафте у Румунији. Мајкопска нафта има за даљу прераду нарочито високу вредност, пошто садржи 30 процената чистог бензина. Велике рафинерије налазе се како у самоме Мајкопу, тако и у близини, пре свега у граду Нефтегорск и у црноморском пристаништу Туапсе. Од Мајкопа води и једна железница у ово пристаниште, која већ пролази кроз планинске ланце високе преко хиљаду метара.

Град Мајкоп има 75.000 становника. Металургиска индустрија је претежно у служби оружања, нарочито је важна једна велика ливница гвожђа, која сада, сем уређаја за унапређење петролејске индустрије, фабрикује и ручне гранате, муницију, пољске мине и делове за моторна возила. Поред фабрике трактора, има, даље, једна хемиска фабрика где се израђује гутаперка.

Подручје око Мајкопа плодно је и у пољопривредном погледу, култивишу се житарице свих врста, затим нарочито сунцокрет, памук и дуван. Од сточарства, развијено је овчарство и свињарство. Привредно обележје дају граду и многи млинови, предузећа за прераду уљарица, велике млекаре, као и творнице дувана и фабрике за прераду коже.

„Ниједан војник не сме оскудевати у друштвеној помоћи“

Из говора Супруге Регента, поводом почетка акције за скупљање зимске топле одеће хонведима

У јучерашњем нашем броју објавили смо први извештај о говору, који је Супруга Регента одржала у понедељак, у 6 и по часова преко радиа, отварајући акцију за скупљање топле преобуке хонведима који ратују на Источном фронту. Из говора, који су сада објавили листови у целини, износимо ове маркантне идеје.

— „Мађарска је у рату, и ова велика борба има последице које морамо, без изузетка, снажним духом и вољом за помоћ да примимо на себе. Осећам да тумачим жељу која се налази у сваком правом мађарском срцу, да поред акције, коју сам покретала сваке године у ово доба, станем на чело покрета који има да поправи уништења рата и да се обратим сваком мађарском брату, као једној великој породици. Не смемо заборавити да у рату, који водимо за опстанак нашег народа, водимо борбу на два фронта: хонведи напољу, а они који су остали код куће, на фронту извршења грађанских дужности. Зато не смемо заборавити да и овај унутрашњи фронт има исто тако светле и узвишене задатке, као и војска која се бори на ратишту.“

— „Апелујем на све да саосећају са мном и да прихвате обавезу помоћи. Узмимо, дакле, учешћа и у овој другој акцији, која ће знатно накнадити ратној сирочади губитак њиховог родитеља и стараоца.“

— „Мој апел упућен је у првом реду оним мушкарцима који у обезбеђеној грађанској средини врше редовне послове. Апелујем на све мајке, супруге, жене и девојке. Држава је дала све што је било у могућности снима који су остали код куће, ратној сирочади и војницима који се боре. Наше хонведство, а нарочито онај његов део који се напољу бори, — одлично је опремљен до крајњих граница могућности, али ниједан војник, па ни војник моћнијег народа од нашег, не може да остане без помоћи друштва и његове љубави, јер ова невидљива снага употпуњује његову опрему духовним наоружањем. Зато, они су упућени на ону зимску одећу, која се, можда, налази у претеку и неискоришћена у редовима грађанског друштва. Међутим, није важно да се даје много и свашта, него оно од чега ће наши витешки хонведи имати и користи.“

— „Дубоко сам уверена да ће мађарско друштво у овом тренутку потпуно разумети исто онако као и до сада, када је похитало да помогне да се утру сузе и да се сиротињи олашка у ношењу њеног крста. Важност ове акције још је и већа, јер њен успех значи исто то што и добијена битка. Мислите на нашу мађарску домовину, чија се сигурност и територија има да брани онде напољу, да на празник победе учествујемо заједно у радости са нашим војницима који се буду враћали кући.“

Пред отсудном битком на Кавказу

Цирих, 11 августа. (БЕ) — Према једној информацији из Москве, у руским војним круговима се претпоставља да ће немачке трупе које се боре на сектору Крима ускоро изазвати отсудну битку на Кавказу. Тобоже, прве немачке трупе су већ пошле са Кримског Полуострва у правцу првих линија фронта.

Немачки напади према Стаљинграду

Берлин, 11 августа. (БЕ) — Жесток немачки напад против Стаљинграда је почео. Вероватно је да је совјетско војно вођство на том месту изградило модерна уређења великог стила, па ипак берлински војни стручњаци — неупуштајући се у прорицања — сматрају да ће немачко војно вођство, ван сваке сумње, постићи своје циљеве.

—o—

Америчке трупе покушале искрцавање на острво Тулаги

Шангај, 11 августа. (ДНБ) — Америчке трупе покушале су да се искрцају на острво Тулаги, које припада групи Саломонских острва. Јапанске трупе, које су припадале гарнизону острва, већи део искрцаних америчких војника су поубијали, а после тога уништили и бродове који су транспортовали ове трупе.

За сада још није у потпуности познат коначан биланс поморске битке која се води око Саломонских острва, али већ сада се може утврдити да се ова битка завршила са поразним губицима америчке и енглеске поморске и ваздушне снаге.

ЕНГЛЕЗИ СЕ НАДАЈУ ДА ЋЕ МОЋИ УСПЕШНО ДА ПРЕГОВАРАЈУ СА ОСТАЛИМ ИНДУСКИМ ВОЂАМА

Лондон, 11 августа. (НШТ) — Према вести „Јунајтед Преса“, приспелој из Бомбаја, у тамошњим политичким круговима мисли се да је успело сломити отпор Конгресне партије. Тиме постоји могућност да се поведу повољни преговори са индуским вођама Сиртез, Бахандуром и Ахруом, који су вољни да помажу владу. Уопште, најбољи одговор на политику Конгресне партије сматрају да се власт Индуса у оквиру Крипсовог плана даље прошири. Према вести „Ексченж Телеграфа“ из Бомбаја, у многим провинцијама, а нарочито у великим градовима, избиле су побуне. Британске власти затварају Индусе на стотине.

—(●)—

РУЗВЕЛТ ПОТСТИЧЕ РАДНИКЕ НА ПОЈАЧАН РАД

Амстердам, 11 августа. (ДНБ) Према једној вести из Вашингтона, претседник Уније Рузвелт, упутио је преко радиа свима америчким радницима запосленим у фабрикама оружја и муниције позив да удвоструче своје снаге, јер до сада ратна производња Уније није достигла жељене резултате.

Немири у Индији проширују се и на провинцију

Бомбај, 11 августа. (ОФИ) — Уторак рано изјутра дошло је у Бомбају до поновних немира и испада од стране демонстраната на свима оним местима као и у понедељак.

Енглеска полиција у Индији свирепо поступа према демонстрантима. Нарочито је строга према Гандијевим присталицама. У понедељак су демонстранти извршили нападе на железничке станице у Калкути и у Делхију, Ахмедабаду и у неким другим местима. Том приликом дошло је крвавих сукоба између полиције и војске и демонстраната.

Немири се преносе све више и у провинцију. Индиска влада нашла је за потребно да опсадно стање прошири на још неке друге индиске територије. Текстилне фабрике и многа друга индустриска предузећа у већим индиским варошима приморане су да обуставе рад. Британске власти у Индији заводе нарочито строге мере против студената.

У уторак изјутра у северном делу Бомбаја велика маса присталица Индиске Конгресне странке направила је велику ломачу од сламе и дрвета и на њој спалила велику количину одела, које је поскидала са Европљана, који су пролазили улицом. Једна већа група демонстраната одузимала је од свију уличних продаваца новине, које су осуђивале демонстрације и позвале индиски народ да се смири.

Нови успеси немачких подморница на Атлантику

Берлин, 11 августа. (ДНБ) — Из главног стана вође Рајха се саопштава: За прошли три дана немачке подморнице су пожњеле нове успехе на Атлантском Океану. Један непријатељски конвој, заштићен разарачима и стражарним бродовима, натоварен авионима, за време пловидбе према Енглеској, био је дању и ноћу изложен нападима немачких подморница, који су упркос рђавих временских прилика успели. Том приликом непријатељски конвој претрпео је велике губитке. Наше подморнице потопиле су шест бродова с укупном тонажом од 41.000, као и један разарач. Седам даљњих бродова смо торпедовали и са њиховим губитком се може рачунати.

Поред тога, непријатељ је пред америчком и западноафричком обалом изгубио још 7 бродова, са укупно 45.271 тона. Три друга брода и један разарач смо са торпедским погоцима оштетили. Један део ових бродова био је натоварен ратним материјалом и из правца Америке пловио према Египту. На тај начин, непријатељ је за минула три дана изгубио 13 бродова, с укупном тонажом од 86.231 и један разарач. Десет непријатељских бродова, са тонажом од 48.000, и један разарач. оштетили смо.

—(●)—

БОРАВАК ТУРСКИХ НОВИНАРА У БУДАПЕШТИ

Будапешта, 11 августа. (МТИ) Претставници турске штампе, који су гости Мађарске, били су у уторак у подне примљени код претседника владе г. Калаи Миклоша. После тога турске новинаре је примио и министар војни Барта и министар народне пропаганде Антал. Око 1 сата министар Антал дао је ручак у част угледних гостију.

АТИЛА

ДУПЛИ ПРОГРАМ
I. Кишобран св. Петра
одличан мађарски филм
Герван, Гомасеги и Башти
II. Варош над вулканом

ЗРИЊИ (Рекс)

ЧЕЖЊЕ
Одличан француски драмски филм
Даниел Дарие

РАКОЦИ (Палас)

Право песнице
Амерички филм са дивљег запада
Валас Бири

У сали су инсталирани модерни апарати за хлађење дворане

АПОЛО

УСЕДЕЛИЦА
Бети Девис
Мириам Хопкинс
Жорж Брент

— Унапређење градског саветника г. Улриха. Градски саветник, шеф Градског административног одељења г. Улрих Ђула унапређен је са 1 јулом у I групу VI. плаћевног разреда.

— У четвртак по подне одржаће се ванредна седница Градског муниципалног одбора. Велики жупан г. **др. Фернбах Петер** сазвао је за четвртак, 13 о. м. у 3 часа по подне ванредну седницу Градског муниципалног одбора. На дневном реду налази се неколико важних предмета: као питање смештаја полициске капетаније у нову зграду, питање пристаништа, успостављање државне Високе трговачке школе, као и буџет друмаринског фонда за 1942.

— Трећа група бачке деце стигла у Будапешту. Како се из Будапеште јавља, онде је стигла трећа група од 200 бачке деце, која ће у престоници провести две недеље на летовању. Ова деца су махом из Новог Сада, Новог Врбаса, Старог Бечеја, Црвенке и Куле. Бачку децу примили су у Будапешти свечано и срдачно.

— Предавање о Будапештанском сајму одржао је у Суботици др. Фелкаи Ференц владин надсаветник. Предавање је отворио велики жупан г. др. Рек Андор пред бројном публиком, затим је г. др. Фелкаи изнео опширно детаље о будапештанском сајму, који се отвара прекосутра.

— Пријаве у грађевинску средњу школу. Управа м. кр. држ. Средње техничке школе у Ујвидеку извештава да је на грађевинском одељењу ове школе продужен рок за пријаву ученика до 14 августа. Према томе, могу се пријавити у први разред школе, који могу да прикључе следећа документа: 1. Молбу. 2. Изјаву да се не може сматрати Јевејином у смислу IV зак. чл. 1939. 3. Крштенице или матични листови родитеља (два комада). 4. матични лист молиоца. 5. последња школска сведоџба, а они чија последња школска сведоџба није из године, још и 6. Уверење о моралном владању од надлежне власти.

— Убио човека кишобраном. Пре неколико дана Мор Ференц, трговац из Новог Сада напао је Боровца Гавру, приватног чиновника, и том приликом га је неколико пута снажно ударио по глави кишобраном. Боровац се после тога разболео и пре неколико дана умро. Поведена је полициска истрага, те је секцијом утврђено да је Боровац Гавра умро од задобијених повреда, које му је на глави начинио својим кишобраном Мор. Истражни судија је стога наредио одмах хапшење Мор Ференца и против њега се води кривични поступак.

— Смрт руског генерала Нишукова. Како БТ из Москве јавља, руски генерал Александар Нишуков, командант прве моторизоване гардиске дивизије, који је прошле јесени био један од најистакнутијих бранилаца Москве, **ових дана је умро.**

Истрага у ствари шверца са кафом

Заплењена кафа претставља вредност од 200.000 пенга

Пре неки дан, као што је „Нова пошта“ јавила на Дунаву је ухваћен један велики шверц кафе. Том приликом заплењено је 65 врећа непржене кафе, која према процени стручњака, преставља вредност од 200.000 пенга номиналне вредности.

Истражни судија окружног суда г. др. Бузогањ Мађаш одредио је против ухапшених истражни затвор с обзиром да су они хрватски држављани, а кафу је конфисковао.

Како се из тока истраге дознаје шверцери су кафу прешверцовали из Италије у Хрватску, па онда преко пеле Далмације и Хрватске железницом донели је до Петроварадина и тек су ухваћени када су је хтели пребацити преко Дунава.

Градоначелник др. витез Нађ Миклош упутио је Окружном суду молбу којом тражи да се конфискована кафа преда Градском апровизационом звању, која ће исту поделити трговцима да би широке потрошачке масе могле доћи до ове кафе по максимираној цени. Интересантно је напоменути да је исту молбу упутила и Главна царинарница у Будапешти тражећи да се кафа уручи њој. По свој прилици да ће један део од ове кафе ипак остати у Новом Саду, а остало бити предато за Будапешту.

РАКОЦИ биоскоп РАКОЦИ

Сензација филмске продукције!

Премијера само 9 дана од 15 – 23 августа

БАЛ ПОД МАСКАМА

Грандиозни мађарски филм који се истовремено даје и у Будапешти, са најбољим филмским снагама

Серењи Евом
Ајтаи Андором
Грегуш Золтаном
Тураи Идом
Биличи Тивадаром
Михалфи Белом и др.

Свечана претстава

за штампу и позване
14 августа у 9·15 увече

1241

Нова погубљења комуниста у Паризу

Париз, 11 августа. (БТ) — Командант немачких окупационих власти у Паризу саопштио је становништву да су комунисти у последње време извршили више атентата против окупационих немачких трупа. Због тога је 93 терориста стрељано. У позиву се становништво француске престонице опомиње да ако ове терористичке акције не буду престале, немачке трупе ће предузети такве строге мере, које ће осетити целокупно становништво.

Мишљење др. Гебелса о евентуалном искрцавању Савезника у Европи

Берлин, 11 августа. (ДНБ) — Министар Рајха Гебелс ових дана је обишао келнску, ахевску и диселдорфску област, како би се лично уверио, долазећи у додир са тамошњим становништвом, о реакцији енглеских терористичких напада. Разговарајући са становништвом из крајева погођених бомбардовањем, у свакој прилици афирмирала се воља немачког грађанства у тим крајевима да чврсто истрају до краја.

Д-р Гебелс је у једној фабрици у околини Келна пред 15.000 ратних радника и великим бројем рањених војника одржао говор, у коме је нагласио да намера немачког ратног вођства није у томе да падајућ дневне пролазне успехе. *Према Шлифеновој замисли, ми тежимо само победи и добијању рата — рекао је. Становништво Келна треба да разуме да је данас најважнији задатак нашег војног вођства вођење операција на Источном фронту и због тога приморани смо да на Западу у извесној мери чекамо са пушом к нози. Затим је слушаоце упознао са изванредним успесима немачке војне силе на Истоку и описао ситуацију поморског рата, који је Немцима донео огроман успех. Черчилово тврђење да немачки војни успеси ништа не значе, јер ће последњу битку добити Енглеска, смешно је.*

Затим се Гебелс позабавио питањем другог фронта, којим се непријатељска пропаганда данас толико много бави. *„Сасвим је разумљиво да Москва све чини да своје савезнике нагна на неки нови потхват. Међутим, Вашингтон и Лондон треба да буду припрани на то да ће се њихов евентуалан покушај искрцавања на европско тле завршити грозније него код Денкерка. За њихов дочек све је припремљено. Ма у каквом броју и ма када се буду појавили на нашем континенту, ми ћемо их достојно дочекати“.*

— Изгледи за бербу кукуруза и кромпира знатно су се побољшали у Суботици и околини после тродневне обилне кише од четвртка до суботе. Свака кап кише вредела је злата и сељаци се оправдано надају да је ова киша поправила принос кукуруза и кромпира са најмање двадесет од сто. Ситуација у воћњацима је врло добра. Јабука има много, а шљива још више. Из Суботице односе свакодневно по пет вагона свежег воћа у северне крајеве.

— Два месеца затвора за шамар полицајцу. Из Баје се јавља, ткачки радник Јанош Кемењ, у пијаном стању направио је скандал и кад га је дежурни полицајац опоменуо на ред, он му је опалио шамар и побегао. доцније је Кемењ ухваћен и предат полицији. Суд га је сада осудио на 2 месеца затвора.

— Губе своје хрватско држављанство на основу закона, који се састоји од три члана и који је поглавник Независне државе Хрватске г. др. Анте Павелић потписао у понедељак, сви они хрватски држављани, који су из ратних или политичких разлога напустили Независну државу Хрватску. По другом члану Министар унутрашњих дела има право да одузме хрватско држављанство и жени те малодобној деци оних, који су изгубили хрватско поданство, без обзира на то да се они и данас налазе на територији Независне државе Хрватске. Закон је јуче, у уторак, ступио на снагу.

— Побегао из Будапеште, а овдашња га полиција ухапсила. Молнар Арпад, из Будапеште, намештеник код Земаљског скаутског савеза, проневерио је у томе својству 885 пенга, па да га полиција не би ухапсила побегао је у Нови Сад, да би се овде сакрио. Међутим, овдашњој полицији је пошло за руком да га ухапси. Он ће бити предат полицији у Будапешти, која ће против њега повести кривични поступак.

— Полицајцу украден бицикл. Орос Адам, погранични полицајац на Тиси, са службом у Тителу, дошао је са својим бициклом у Нови Сад да сврши неки посао у пристанишној капетанији. Пред зградом капетаније оставио је свој бицикл. Непознати крадљивац је, међутим, искористио прилику и украо му бицикл.

— Футуристички песник Маринети добровољно се јавио на фронт. Како се из Рима јавља, познати италијански футуристички песник Луиђи Маринети, који је недавно навршио 66 годину и члан је Италијанске академије наука, добровољно се пријавио за учешће у борбама на фронту.

— Три самоубиства извршена у понедељак у престоници. Из Будапеште се јавља: Кројачки мајстор Криштоф Комлоши у купатилу свога стана обесио се због неизлечиве болести. — На игралишту поштара, бравар Имре Нађ обесио се о једну гвоздену бандеру. Нађен је мртав. — У своме стану нађена је обешена уд. Стевана Чањиа, домаћица.

FRANZ JOSEF
ГОРКА ВОДА

— Хтео да уцени свог рођака, познатог индустријалца у Суботици г. Белу Габора познати млади авантуриста Галфи Ђерђ. Галфи је послао писмо г. Габору, власнику фабрике гвозденог намештаја „Ротман“ и у њему је тражио „на основу њиховог међусобног споразума предујам“, па ће да изврши „ону ствар“. Слутећи зло г. Габор је отишао на полицију која је спровела Галфиа и младић је рекао да му је г. Габор рекао да ће му дати новаца само ако запали жито на неком великом имању у близини Суботице. Галфи се заклео да говори истину, па су власти морале расчистити ствар. Спроведеном истрагом је доказано да је Галфи хтео да уцени Габора, који је четири дана био у затвору, па је истрага сада завршена. Галфи је ухапшен и предат суду због лажног оптуживања и обмане власти, а г. Габор је пуштен као невин.

— **Рим ће се претворити у индустриску варош.** Како се из Рима јавља, италијанска влада образовала је недавно државну установу са задатком да се престоница Италије претвори у блиској будућности у индустриску варош. Ова државна институција донела је сада своје прво решење по коме ће се убрзо приступити припремним радовима за изградњу нових индустриских предузећа у Риму.

— **Два града у Хрватској** Загреб и Петриња славе ове јесени 700-годишњицу како их је мађарски краљ Бела IV прогласио и унапредио за слободне краљевске градове са великим повластицама. Велику златну булу сачувао је само Загреб са свим документима и повељом о овом историском догађају.

— **Сајам коња** одржаће се 18 августа у Суботици, јер жандармерија жели да откупи већи број коња, старих између 4 и 7 година и високих 164—186 см., подесних за јахање. Долазе у обзир и кобиле. Сајам ће се одржати 18 августа у подне, у 1 сат, на сајмишту. Заинтересовани нека доведу на сајам своје коње.

— **У Чантавиру ове године неће бити гладних,** јер је цело село уступило плод својих витамин башта за сиротињу. Главна улица, која је дугачка као село, бар два километра, и с једне и с друге стране засађена је кромпиром и пасуљом. И све друге улице имају овакве витамин баште пред кућом. Сваки поседник куће труди се да његова башта пред кућом буде најлепша и да донесе највише плода. Настало је право такмичење. За месец дана биће бербе кромпира и пасуља и тада ће се све то предати општини, која ће разделити међу онима, који немају куће, а немају ни довољно прихода за прехрану. Тако ће ове год. сиротиња у Чантавиру добити око два вагона кромпира и десет метери пасуља.

Данас је ступила на снагу железничка повластица од 50 од сто за путовање на Међународни сајам у Будапешти

Сајам, који се отвара у петак, обећава да ће бити изванредна атракција

Сада су углавном завршене припреме за „ратни сајам“ — Међународни сајам у Будапешти, који се отвара у петак.

На сајму учествује близу 1000 излагача, међу којима су заступљене разноврсне гране мађарске привреде. Занимљивост изложбе појачава околност да ће свака грана на овом сајму изложити нарочите специјалитете, који су нарочито од значаја, како за трговце, тако и за потрошаче. Ту ће се видети маса артиклова, који су направљени из вештачких материја, а који ће очарати публику. Нарочито се истиче текстилна индустрија, индустрија обуће, машинска и индустрија инструмената, као и индустрија намештаја са многим новитетима. Не мање биће занимљива и индустрија прехране, која ће бити од особитог интереса за домаћинства.

На сајму биће заступљено око 200 главних група изложених предмета. Осим тога, биће заступљена специјална индустрија а нарочито фабрике плина, електричне централе, МАВ, МФТР, Чепелско пристаниште, Централа кућне индустрије, Пошта, Радио, који ће вршити емисије за фронт и многи други.

С обзиром на „ратни“ карактер сајма, посебна атракција биће *авијатичарска изложба* са свим врстама авиона, а мађарска тешка индустрија изложиће *један тешки моторизовани топ са целокупним прибором.* На крају, биће изложен и ратни плен, — успех мађарске војске.

Ово су само главне гране изложбе, јер поред ових биће заступљен још читав низ осталих излагача, на првом месту девет страних држава, разне забавне приредбе итд.

Повластице за путовање на железници у 50% ступиле су од данас на снагу.

— **Јефтина одела за пољопривредне раднике** набавио је од текстилне централе народни посланик Суботице г. Војнић Ђула. Пољопривредни радници, који су заслужили да учествују у овој акцији, добиће од Удружења економа упутнице за куповање ових одела. Једно комплет одело: капут, чакшире и прслук стаје 63 пенга, а раднички капут 40 пенга.

— **Читаво радничко насеље за 42 куће у три улице гради се у Сабадки** на путу за Палић. Градња се врши из „Земаљског фонда за заштиту народа и породица“ и куће прелазе у власништво закупника. Насеље је названо „Насеље ОНЧА“ по почетним словима овога фонда. На месту, иза коњичке касарне, где ће се ово насеље створити, налази се већ милион опека. Оне ће се употребити за градњу 42 породичне куће. Свака кућа налазиће се на градилишту великом 400 кв. хвати, тако да ће свака кућа имати своју витаминску башту. Ове зграде изградиће се у трима паралелним улицама. У средини биће трг и једна државна зграда у којој ће се сместити дечје обданиште за радничку децу становника ових кућа. Подизање једне зграде стајаће око 8.000 пенга. Закупници ће кроз тридесет година плаћати закупнину за стан и са овим сврхама исплаћују кућу, која после тога прелази у њихово власништво. Ове зграде добијаће првенствено породице са много деце.

— **Служавка крала госпођине хаљине, префарбала, па носила као своје.** Котрочак Каталин, служила је код Клисер Стевана, приватног чиновника са станом у Вашар ул. 43. За време службовања она је од своје послодавке украла неке хаљине у вредности од 200 пенга. Хаљине је затим сама офарбала и носила као своје. Њена газдарица је, међутим, препознала своје одело и тако је ствар дошла пред суд, те је др. Лугаши Јене, претседник Сената, као судија појединац осудио Котрачеву на три месеца затвора и три године губитка часних права. Пресуда је правомоћна.

— **Провала.** Пре извесног времена пријавила је овдашњој полицији жена Веселиновић Жарка, која станује у Орос ул. бр. 71, да су јој нека непозната лица провалила у стан и однела разног веша и одела у вредности од 600 пенга. Полиција је одмах повела истрагу и брзо ушла провалницима у траг. Тако су ухапшени Колар Јован и Ђосић Станка, обоје са насеља Слана Бара. Приведени у полицију обоје су признали провалну крађу, коју су успели да изврше на тај начин што су се једног вечера кад се смркло кроз башту дошуњали у Веселиновићево двориште, затим разбили прозор на стану и кроз њега ушли и извршили крађу, па се после истим путем вратили. Полиција их је предала Државном тужиоштву.

— **Покретна домаћичка школа** отворена је ових дана у Суботици у згради железничке царинарнице. Школа ће трајати шест недеља. Јавило се свега 18 ученица, које ће учити осим кувања још и из области науке о васпитању деце, хигијену о неговању одојчади, о повртарству, сточарству, живинарству и другим наукама. Први течај завршиће се почетком септембра, а други течај почиње 13 септембра.

— **Поправка школских зграда** у Суботици извршиће се ускоро. Народни посланик Суботице г. Калмар Тихамер посетио је по овој ствари новог министра просвете г. Сињеи Мерше-а и расправио је с њим ово питање. Већ током идуће недеље долази једна комисија министарства просвете да види у каквом су стању суботичке школске зграде. Преко стотину зграда треба поправити.

— **Лажно налив-перо убило удовицу у Чешкој.** Како се из Прага јавља уд. Елза Храдик из Пенка хтела је да напише писмо са налив пером свог оца. Ово налив перо било је у ствари камуфлирани револвер. Док је она писала револвер је окинуо и удовицу тешко повредио. Она је у болници ускоро умрла, још пре извршене операције.

БИОСКОПИ

„ПРАВО ПЕСНИЦЕ“ *са Валас Бирије*м у Ракоци биоскопу

„Право песнице“ је наслов филма који се даје у *Ракоци* биоскопу са чувеним и популарним *Валас Бирије*м, познатом партнерком Мики Рунија — *Ан Путефорд, Лео Карилом* и *Боб Бетсоном.*

Радња се одиграва у широкој и не прегледној преријi, где уз догађаје дивљих и крвавих дана царује онај чувени и вечни преријски закон: *право јачег.* Филм обрађује ону средину људи са дивљег Запада у којој су измешани богати фармери, скромни грађани, вечни пустолови, скитнице и убојице који са два нераздвојна „друга“: револвером и песницом решавају свакодневне препирке и лоповлуке, тражећи на безобзиран начин сретства за живот, одређујући тако судбину многих људи. То је дакле заправо, роман романа, живот оног чудног живота са рефлексима дивљег и необузданог темперамента оних нарочитих типова са дивљег Запада за које смо чули да постоје само кроз фантазију писаца романа.

Пљачкаш возова Реб Харкнес — Валас Бири са својим „компањоном“ Петеом — Лео Карило, покушава да опљачка један воз. На њихову несрећу у возу се налази војска и приморани су да „хватају маглу“. Захваљујући извесном Дев Кинседу, Реб се спасава и са Девом напушта злогласни крај у намери да пође за Калифорнију, где плена има у обилатој количини. Међутим Дева убија банда злогласног Буклеја и Реб стицајем околности остаје као чувар Девове деце и као оштар мач, чија је сада дужност да освети Дева. Ту се ређају непрестане борбе између Реба, који је сада поштен и Буклеја и његове лоповске банде са друге стране. Кроз сву ту борбу на живот и смрт умешан је ведар хумор и нежна и дирљива љубав симпатичне Луци кћери пок. Дева и младог поручника, који одржавају ред по пустим преријама. Реб освећује свога пријатеља: преријом влада ред и мир и сви су задовољни. Филм заслужује пажњу.

Ја—Ви

— **Нове цене у посластичарницама у Суботици.** Према одобрењу власти јуче су ступиле на снагу ове нове повишене цене у свим суботичким посластичарницама: мињон 20 филера, десерт 36 филера, торта и друго сечено пециво 38 филера, пециво за чај 9 пенга килограм. Мињон мора имати најмање 3 деке, десерт 4 деке, комад торте 6 дека, а кремшмит најмање 6.5 дека.

— **МОЈСОВИЋ ПЕТАР,** посластичар и сладолецијa извештава пењену публику, да је своју радњу из II. Ракоци Ференц ул. 74 преселио у Јокаи Мор ул. бр. 8., те моли пењену публику за даљу посету. 122)

МЕЂУНАРОДНИ ИЗВЕШТАЈ О ВОДОСТАЈУ

11 август.

Дунав: Комаром 398 (—28), Будапешта 372 (+6), Пакш 263 (+38), Баја 344 (+56), Мохач 354 (+58), Гомбош 366 (+37), Ујвидек 287 (+21).

Драва: Барч —031 (—18).

Тиса: Вашарошнамењ —89 (+1), Токај 003 (+13), Тисафиред —28 (+18), Чонград —0152 (—9), Сегед —035 (—6), Тител 204 (+7).

Кад и како да заливамо баштенске биљке

РАЗНА ВОДА УТИЧЕ РАЗНОЛИКО

Није свака вода једнако добра за заливање. Најбоља је кишница, затим долази мека језерска (барска) и речна вода. Тврда, прехладна бунарска вода најмање је подесна за заливање, а обично садржи и премного креча и гвожђа, што штетно утиче на биљни живот. Хладноћа воде исто шкоди биљкама, нарочито у данима жеге. Зато, ако смо присиљени на бунарску воду, мора она да се устоји пре но што је употребимо за заливање. Вода из водовода је повољнија, али је прескупа, а често је и она прехладна, но ипак по садржини је знатно боља него бунарска.

КАД ЈЕ НАЈБОЉЕ ЗАЛИВАТИ?

Заливати башту је најбоље предвече. Биљке тада несметано могу преконоћ да усисавају воду. Ако заливамо изјутра, кад већ сунце засија, обично тада сва просута вода брзо изветри, испари се, па заливање није нимало економично. Заливање рано изјутра, док још сунца нема, саветније је, онда је и хладноћа воде мање шкодљива, зато што су се биљке преконоћ много расхладиле. Али вечерње заливање је најумесније.

ШМРК И КАНТА

Веће баште заливамо шмрком, док је за мања баштенска пудручја довољно заливање кантама. Канту без руже употребљавамо за заливање воћака и других баштенских стабала, али за леје поврћа, као и за цвеће, умесно је само заливање кроз ружу, да би се вода равномерно поделила, а и да се нежније биљке не оштете јаким и наглим млазом воде. За препоруку је заливати из две канте истовремено, тако леје добију обилно воде за врло кратко време, а и можемо, из две канте, лакше воду управљати тамо где недостаје.

Баштенски шмрк користан је само уз тачну примену, а у невештој руци почетника је по биљку не само бескористан, већ може бити и штетан. Почетник, кад пређе шмрком преко једне баштенске партије, мисли обично да ју је већ довољно наквасио; земљиште, додуше, изгледа влажно, али је влага свега неколико милиметара продрла у земљу, па биљчице жилице остају исто тако суве као што су и биле. Тако прскање земљишта не вреди ништа но кад киша започне да промиче, па тамах престане. („Ди Ландпост“)

Заливање шмрком има само онда смисла кад се врши темељно, иначе ћемо постићи само то да површина земљишта окоре, шта на биљке делује штетније него сама суша. Исто тако ваља избегавати одвише снажан млаз из шмрка, јер се тиме биљка лако обори, па и озбиљно повреди. За препоруку је, при баштенском заливању, ставити на шмрк справу која танко, а нашироко, равномерно расипа воду.

— **Самобор ће бити хрватски филмски град.** „Нова Хрватска“ јавља да је влада учинила потребне кораке ради стварања једног великог филмског студија, у коме би се снимали хрватски филмови. Осигурано је и потребно филмско стручно особље, које је досада стекло наобразбу у италијанским и немачким филмским фабрикама. Влада је одабрала за хрватски Холивуд градић Самобор, који је сликарски леп град. Изван града, према св. Катарини, купљено је земљиште од 25 кат. јутара, те ће се овде приступити зидању хрватског филмског града.

ЛАНЕНО СЕМЕ за јесењу сетву

са „БЕЉА“

може се добити. За услове производње и објашњења обратити се на:

Командатуру надвојводе Јосифа

БУДАПЕШТ, VIII

ЕСТЕРХАЗИ У. 24 1220

У Зомбору је најзад решено питање снабдевања млеком

Као што је „Нова пишта“ писала, пре неколико дана — након установљења надлежних каквог се квалитета продаје млеко и колико воде има у њему — одлучено је да се најхитније и најрадикалније реши то питање, које је с правом добило првенство пред свима осталим питањима, јер исхрана одојчади, болесника и стараца свакако то и захтева. Зато су најеминентнији претставници града, велики жупан г др. Лео Деак и градоначелник г. др. Петер Черта одмах лично узели студирање овога предмета и већ након 2—3 дана израдили следећи нацрт: град ће основати млекарску задругу, у коју ће произвођачи доносити млеко, а градски органи, који ће руководити пословима млекаре, извршиће поделу млека, с тим, да ће најпре измерити потребне количине матерама са одојчадима, затим болесницима и најзад старцима. Према досадањим подацима, утврђена је тачна количина млека потребна за подмирење ових најпречих потреба. Овај нацрт већ је и остварен. Млеко се по томе нацрту засада доноси у Градску поликлинику, а један аутомобил, специјално набављен за ову сврху, разноси по граду млеко и окрепљује одојчад, болесне и старе. Сви су изгледи да се неће на овоме стати, него да ће се отићи и даље, те рад ове задруге још проширити на тај начин, што би сваки произвођач предао млеко, где би се установио квалитет, а подела би се вршила равномерно према установљеним потребама. Могло се дознати да би следећа етапа свога питања требала да се крене у овоме правцу.

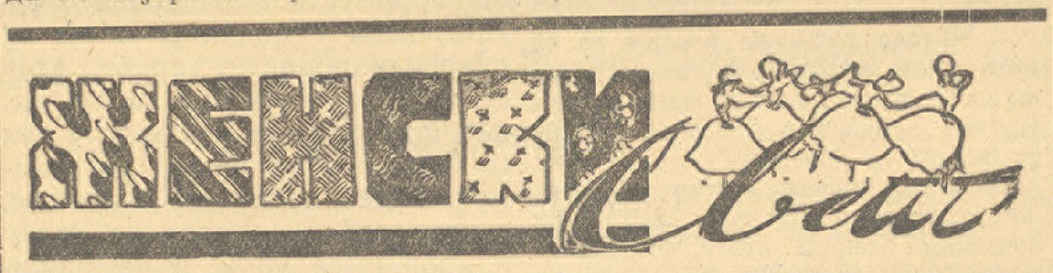

Позно материнство и његове последице

Мишљење бечког стручњака др. Бауера

Угледни бечки стручњак за женске болести и помоћ при порођају др. Алберт В. Бауер написао је овај занимљив и за жене веома поучан чланак у једном медицинском часопису.

„Медицински стручњаци и специјалисти за женске болести и порођаје у новије време, углавном, сагласни су у томе, да је позно материнство штетно и по мајку и по само новорођенче. Нажалост, то позно материнство постало је данас већ права — мода. Услед неповољних социјалних, привредних и других прилика, данас многе жене одлажу рађање деце за неколико година, чекајући да им се материјалне прилике среде, да породица економски постане јача и способнија за негу и васпитање деце. Нема сумње, да се у томе крије једна велика грешка. Реч је овде, наравно, о првом новорођенчету женином.

Жена у нормалним приликама треба да припази на то, кад ће да да живот првом новорођенчету. Није то свеједно ни са гледишта њеног здравља, ни са гледишта деце, која се тек имају родити. Берлински и париски специјалисти тврде, да је најповољније доба да жена да живот првом новорођенчету између 25 и 35 године. Они то доказују разним статистикама.

Моје и многих колега мишљење не слаже се с овим. Утврдио сам дугогодишњом праксом, да мајке које су рађале после тридесете године своје прво дете, нису у већини случајева биле способне за даље рађање. 47 од сто таквих жена су целога века боловале, а та болест је била непосредна последица позног материнства.

Деца таквих мајки такође нису била таква, како то хигијена прописује. 56 од сто новорођенчади од мајки старијих од 30 година, умрло је већ у својој првој години, а од оних која су животу остала, 80 од сто боловала су дуже времена, док нису још пре своје шесте године умрла.

По искуству страних специјалиста за женске болести и порођаје може се слободно тврдити, да свака жена, ако се на време уда, треба да да живот првом новорођенчету, по могућности, још пре своје тридесете године. Први порођај после тридесет и пете године, а нарочито после четрдесете, могу да буду и опасни и по саму жену и веома неповољни по дете. Против тога треба се у интересу здравог потомства и здраве породице свим сретствима борити“.

Претплаћујте се на „Нову пошту“

Укрштене речи

Број 172

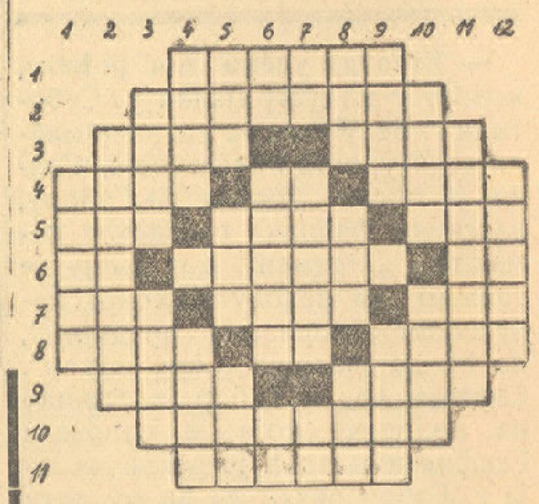

Водоравно: 1) Ситнији. 2) Варош у Немачкој. 3) Бодеж — граница села. 4) Честа опомена — њега — страно женско име. 5) Прва жена — притока Дунава — женско име (у падежу). 6) Египатско божанство — машина за електрицитет — два сугласника. 7) Зејтин — река у Немачкој — владар. 8) Чиста роба — иницијали честог руског имена — фини памук (у падежу). 9) Употребљава — енглеско презиме. 10) Немиран. 11) Француски адмирал.

Усправно: 1) Словенски бог. 2) Галантан човек. 3) Плодно земљиште у пустињи — барски гас. 4) Редни број — сугласник — ручак. 5) Синовљева жена — сео (у наречју) — мушко име. 6) Магарећи глас — оорац за индиску самосталност — иницијали јунака из првог устанка. 7) 22 и 2 слово азбуке — стари варварски народ — али. 8) Пљачка — узрочица — тако се тера живина. 9) Танки конци — усклик — црн. 10) Лафет — платити (немачки). 11) Отпадници. 12) Претседник конгресне странке у Индији.

РЕШЕЊЕ УКРШТЕНИХ РЕЧИ

Број 171

Водоравно: 1) Во — П(ера) С(егединац). 2) План — етар. 3) Рас — али. 4) Апаш — дњес. 5) Четри. 6) Наравни. 7) Рикао. 8) Шкаф — рган. 9) Поп — руе. 10) Емил — маст. 11) Ћа — ад.

Усправно: 2) Пра — Шпе. 1) Лап — н — ком. 3) Васа Чарапић. 4) Он — шериф — ла. 5) Так. 6) Пе — дрвар — ма. 7) Станиноград. 8) Але — и — аус. 9) Рис — нет.

ЧУВЕНИ КЛАВИР БЕЛЕ КУЋЕ — РАСХОДОВАН

Претседник Уније Рузвелт, поред многих политичких брига, има доста главобоље и са домаћинским бригама у Белој кући. Тако се он лично стара о једном од најскупоценијих и најстаријих намештаја, клавиру који је у Белу кућу однет још 1903 по налогу тадањег претседника. Тај клавир коштао је 15.000 долара и био је право ремек-дело инструменталне технике. На њему су у своје време свирали најчувенији клавирски виртуози и композитори светског гласа. Овај лепи инструмент био је украшен у стилу осталог намештаја у великој сали Беле куће за пријем отмених гостију.

Сада су стручњаци утврдили, да је овај клавир почео да болује од „старачке изнемоглости“ и да је сасвим скоро расходован. Рузвелт је послушао савет стручњака и недавно решио, да отстрани клавир из велике свечане сале, а замени га новим техничким савршенством, клавиром најмодернијег типа. У последње време су се пианисти, који су свирали за време свечаних дочека у Белој кући, жалили, да стари клавир није више подесан за свирање, јер не може да доведе до изражаја сву савремену клавирску технику.

НАУКА И ЖИВОТ

ЧОВЕКОВО РАСТЕЊЕ

Човеково растење траје обично до почетка двадесете године живота. Код многих се тај процес и много раније завршава, а код неких траје и после двадесете године. За јачање и убрзавање растења не могу се предузети никакве вештачке мере Ту се човек мора задовољити нормалним процесом. У новије време лекари покушавају да убризгају течност из хипофизне жлезде, да би убрзали растење код младог света, али успех је релативан и не води увек жељеном резултату. У сваком случају, ово убризгавање не може шкодити и доприноси општем повољном телесном развитку омладинаца.

*

ШТА ТРЕБА ЗНАТИ О ГЛИСТАМА

Глисте су често паразити човечјег тела, нарочито пак код деце. Бела глиста је 1 сантиметар дуг, бео црв, који се налази у задњем преву и изазива непријатан свраб и јаке болове у трбуху. Добија се посредством хране и воде, ако су ови заражени јајима од тога црва. И нечистим рукама може се бела глиста пренети у тело. Обична глиста је дуга 40 сантиметара, бледе је боје и задржава се у танком преву. Она тамо доспева посредством хране, особито ако једемо неопрано воће и поврће, на коме се налазе јајашца глисте. Њено присуство у превима поузрокује јаку малаксалост, која се јавља као последица малокрвности.

Предохрана се састоји у томе, да добро пазимо шта једемо и да руке одржавамо увек брижљиво чисте.

ПРИЧА „НОВЕ ПОШТЕ"

АЛИБИ

Бил Крамптон

Експрес је са хуком јурио у правцу запада. Почев од Чикага падала је киша. Капље су снажно ударале у прозорска стакла. Путник, који је сео у воз у Чикагу, био је сам у купеу. Он се наслонио у ћошак поред прозора и посматрао је влажни пејсаж. Изгледао је, као да је озебао, јер је преко његових леђа био пребачен капут. Воз, од покрета кочница, почео је да се зауставља. У влажној магли појавила се мала станична зграда. Никог ту није било. Воз је поново кренуо.

Одједном путник чу неке кораке. Преко пута од њега села је једна млада девојка. Он се насмејао и у његовим очима синуо је топао зрак. По овом невремену, лик лепе младе девојке био је милост судбине.

Брзим покретима ослободи се она скроз покислог мантила. Скинула је свој мали шеширић и села је. Тек онда је он приметио, какву је имала дивну светлу косу. Она је потсећала на бајку, њене очи су биле тамноплаве.

— Страшно је невреме, — усудио се он да каже. Она му предусретљиво климне главом.

— Мени се чини да ово никад неће престати, — примети она.

Он је са задовољством констатовао, да њен глас не изазива у њему разочарење.

— На југу мора бити дивно, — рече она сањарски, забацивши своју љупку главицу. — Да могу сад бити у Палм-Бичу или Миамиу. Тамо сигурно нема кише.

— Ван сваке сумње, — насмејао се он.

— Мени је потребно зато хиљаду долара, — изненада рече она одлучно. — И ову хиљаду долара ви ћете ми одмах дати.

Одједном је изгубила сваки шарм.

— У противном биће скандала, — претећи настави она.

Он је погледа:

— Шта желите тиме рећи:

— Хоћу да кажем да ми у року од пет минута дате хиљаду долара, — објасни она.

— Истина? — запита. — Изгледа да вас сада разумем.

Она се саркастично насмеши:

— Онда ће бити све у реду. Новац овамо!

— Слушајте, — изјави он јасно и лагано. — Ја вам нећу дати ниједног цента.

— Можда желите да тврдите, да немате толико пара?

— Напротив, имам код себе преко пет хиљада долара, али ви нећете добити ниједан цент.

— То је ваша задња реч?

— Јесте, задња реч, моја дивна експрес-герл.

— У реду.

Дама неочекивано разбаруши своју косу, ухвати рукама своју блузу код деколтеа и расцепа је у парампарчад. Њена гола рамена су подрхтавала. Затим она притрчи кочници и повуче је. Воз се заустави. Она хистерично узвикне.

— Лакомислено поступате са вашим оделом, — рече он. — Ваша блуза коштала је најмање десет долара.

У вагон уђе машиновођа у пратњи двојице кондуктера. Она се баци пред њих.

— Овај мушкарац... — зајеца она. — Био је са мном сам у купеу и... — Она узе капут и покри с њиме своја гола рамена. — Зграбио ме је обема рукама, као дивља звер... — Њен глас је пригушио хистеричан напад.

— Господине, — рече строго машиновођа, — изволите са нама у службени вагон. На најближој станици предаћемо вас полицији.

Господин се насмејао.

— Обема рукама бацио сам се на њу, — рече он тихо. — Обема рукама.

Он се лагано дигао. Наглим покретом збацио је са својих рамена капут. Он није имао руку.

— Предајте ову герлу полицији на најближој станици, — рече он. — Уосталом, ја сам Мурфизон, глумац без руку, који устима пише и слика. Ви путујете до Сан-Франциска, господо? — настави он. — Тамо ћу да наступам. Изволите узети из левог џепа мог капута улазнице.

ХУМОР

НА ИЗЛЕТУ...

— Али молим те, немој гледати напоље, сигурно ће опет бити ми, шеви.

ТАЈНА СМРТИ Џемса Вуда

38

Едвард С. Тејлор

На углу улице случајно сам наишао на један слободан такси и дао налог шоферу да ме одвезе до куће адвоката др. Адамса. Он је становао на првом спрату у модерно уређеном стану.

— Да, Адам Стен се заиста налазио у мојој служби, — почео је, кад сам дао опис собара др. Ирвинга, — али мени ствар изгледа сумњива, када сам од вас сазнао да ви трагате у вези са убиством фабриканта Џемса Вуда... Лице које сте малочас описали није ниуколико личило на Адама Стена. Мени се чини да је ту по среди крађа докумената у злочиначке сврхе... И најбоље би било да ми овај случај што пре пријавимо полицији. То исто сам рекао и господину, који се пре вас интересовао за њега.

— Шта кажете? Неко се пре мене интересовао за Адама Стена?! — узвикнуо сам запрепашћено. — Како је изгледао тај господин?

— Био је младић средњег раста, плаве косе. Са својом фином кожом лица и нежним цртама давао је утисак аристократе.

Био сам забезекнут. Ни тренутка нисам више сумњао да је то био Џо Брент, помоћник славног детектива Едварда Лајна. Значи да се већ и они налазе на правом трагу. Можда су у међувремену телеграфисали у Кевен и због нечега почели да сумњају на шофера?...

— Не знате ли случајно адресу правог Адама Стена? — упитао сам адвоката, кад сам се мало прибрао.

— Како да не. Он је запослен у Баулдинг стриту број 58. То је нека врста мењачнице.

— Да ли сте рекли и господину који се пре мене распитивао о њему?

— Наравно.

После тога могао сам се мирне душе вратити кући. Лајн и његов помоћник прикупили су све податке и доказе против Адама Стена. А исти је случај био и са шофером Џемса Вуда.

Веома нерасположен опростио сам се с адвокатом.

Морао сам признати да ме је Лајн победио. Шофер се налази под сталном присмотром и чим се буде састао са својим саучесницима, он ће бити ухапшен. Сад ми је било јасно зашто је Филбен потврдио опис лица шофера. Тај тип се није појављивао пред Џемсом Вудом у свом правом лику, јер би овај у њему одмах открио свог старог непријатеља. И он је стога савршено вешто имитирао маску Филбеновог шофера, од кога је на неки рафинирани начин измамио документе. Нема сумње, то је био препреден злочинац!

Док сам тако размишљао, мој такси стигао је на Комершел-Род. На углу сам приметио таблу са натписом: пошта број 27. Ипак би било добро да предам телеграм за Кевен, да бих бар сазнао зашто су Џемса Вуда његови непријатељи толико мрзели и толико упорно прогањали.

Пошто сам предао телеграм, изишао сам из поштанске зграде и чуо да ми неко довикује. Окренуо сам се. Мршав младић, плаве косе и очију хитао је према мени. Његово лице се блистало од задовољства, а усне развукле у блажен осмех. Премда га већ годинама нисам видео, ипак сам се одмах сетио да је то мој школски друг и добар пријатељ из младости Нед Вајт.

— Е, друже, ово је заиста срећан случај! — узвикнуо је и снажно ми стегао руку. — Како си?

— Хвала, полагано...

Застали смо и почели да разговарамо. Убрзо се испоставило да је он запослен у Британском Музеју, бави се естетиком и да је недавно објавио веће дело под насловом: „Стари накити, медаље, бакрорези".

То је намах изазвало моју радозналост. Онај Вудов измењени накит имао је толико чудан, егзотичан изглед, као да је потицао са Истока, можда баш из Индије или је неки антиквитет. Није искључено да је онај препредени Томпсон баш таквим „антиквитетом" хтео да подвали фабриканту.

Данас

Среда, 12 август. Клара девица. Мајка Ангелина (Покл. Г.)

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ:

Светозар Аларгић, Трг Фр. Деака 5 (Тел. 25—81).

Душан Илић, Ержебет тер 4, (Тел. 24—45).

*

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођена: 2 мушка и 1 женско дете.

Венчани: Моротвански Милорад, пензионер и Петровић Видосава, поштанска чиновница; Др. Фишер Лео, лекар и Ваго Вероника, домаћица.

Умрли: Гавриловић Јован, папучар 76 година; Акерман Миклош, ђак 17 година.

*

РАДИО

12 август 1942

БУДАПЕШТА. 7.00: Јутарња музика ● **10.15:** Концерт салонског оркестра ● **11.20:** Инструментални соло ● **12.10:** Концерт поштанског оркестра ● **14.00:** Забавна музика ● **15.20:** Пренос војног концерта из Каше ● **17.15:** Музика за игру ● **19.20:** Концерт радио оркестра ● **23.25:** Циганска музика.

*

ОДЛАЗАК И ДОЛАЗАК ВОЗОВА

За Будапешту 5.55 (брзи), 13.31, 16.24 (брзи).

За Сабадку 4.31, **8.14 (убрзани моторни, веза за Зомбор).**

За Зомбор 3.53, 10.37, **13.48 (директан за Паланку),** 17.06.

За Обече, Зенту, Сегед 5.30, 14.00 (само до Обечеја). 16.33.

За Тител 6.26, 20.27.

Из Будапеште 7.38, **11.57 (брзи),** 22.53 **(брзи).**

Из Сабадке 19.31, 20.10 (убрзани моторни).

Из Зомбора 7.32, 10.26 **(директан из** Паланке), 12.47, 20.13.

Из Сегеда—Обечеја 7.28 (из Обечеја), 10.05, 19.46.

Из Титела 6.24, **16.11.**

*

ЦЕНЕ НА ТЕМЕРИНСКОЈ ПИЈАЦИ
Извештај г. Никоте Ружића, трговца на велико, 1941, 13 априла улица број 20.

На зеленој пијаци цене су се јуч кретале овако: парадајз 15—30 ф. кг. кромпир 40—50 ф. кг; пасуљ 45—50 ф. кг; купус 25—30 ф. кг; кељ 25—30 ф. кг; краставци 2—3 п. 100 ком.; лукац 60—70 ф. кг.; крушке 70 ф.—2 п. кг; јабуке 70—1.50 п. кг; паприке, бабуре, 2—3 п. 100 ком.; паприке, дугачке, 50—60 фил. 100 ком; бресквe 1.50—2.50 п. кг; лубенице 1—2 п. ком.; диње 50—2 п. ком.; грожђе 1—1.50 п. кг; шљиве 50—70 ф. кг; ринглови 70 ф.—1.20 п. кг.

*

ИЗВЕШТАЈ СА ПИЈАЦЕ У БУДАПЕШТИ
Цене на велико

11 август.

Нов кромпир, крупан, роза, кг. 32—60 ф; нов кромпир, ситан, кг. 24—32 ф; црни лук, пушла 24—52 ф; бели лук, пушла 60—80 ф; бундева, комад 10—14 ф; зелени пасуљ, кг. 32—60 ф; першунов корен, пушла 14—26 ф; шаргарепа, пушла 12—30 ф; патлиџан, кг. 12—32 ф; келераба, пушла 22—46 ф; краставац, комад 12—36; млад кукуруз за кување, комад 6—12 ф.; купус, главица 24—40 ф; кељ, главица 28—50 ф; спанаћ кг. 40—60 ф; киселјак, кг. 32—50 ф; зелена паприка, комад, 2—4 ф; бабуре, комад 3—6 ф.

СПОРТ

У Србијанском дербиу победили су плави

БСК—Ск. 1913 2:1 (0:0)

БСК је одлично играо и заслужено победио

Велико интересовање, може бити највеће откако постоје, владало је за прошлонедељни сусрет БСК-а са СК. 1913 (бившом Југославијом). Игралиште БСК-а је било препуно. Међу гостима су примећени претседник општине, управник града Београда и друге високе личности. Верује се да је било око 20.000 гледалаца, дакле, скоро као на утакмици против репрезентације Енглеске и Италије.

БСК је изашао у саставу: **Мркушић, Стојиљковић, Белеслин, Манола, Драгичевић, Јовановић, Глишовић, Јаниќ, Митић, Божовић, Николић.**

СК. 1913: **Ловрић, Шплајт, Петровић, Ђајић, Ђурђевић, Живковић, Панић, Аца Петровић, Рајлић, Дреновац и Атанацковић.**

БСК има почетни ударац, али Аца Петровић одузима лопту и пуца на гол Мркушића. Секунду касније, Глишовић са крила пуца оштро према Ловрићу, али лопта пролази поред стативе. Игра је врло жива и навала се преноси час на један, час на други гол. Узбуђење у публици је велико и навијачи, нарочито „плави", бодре своје. Првих 15 минута БСК је у сталним навалама и надмоћнији је. После тог времена игра се сталожила и „црвени" угрожавају гол БСК-а. Један њихов налет завршава се слабим ударцем Дреновца, који са два метра пуца поред гола. Моменат касније навалу „плавих" води Глишовић, који идеално послужује Божовића, овај додаје Николићу који изблиза туче оштро поред гола. У 35 минуту Атанацковић прелази Манолу, додаје Рајлићу, који у паду главом захвата и спроводи је у сам угао. Скоро сигуран гол, Мркушић у сјајној паради избацује у корнер. Сада је у навали чета „црвених". Прво полувреме завршава се пред голом БСК-а баш у моменту када је Панићева лопта, тучена с корнера, лебдела у ваздуху.

Одмах у почетку другог полувремена, Николић искоришћује неспоразум одбране „црвених" те са пет метара постиже први гол за БСК. Овације навијача „плавих" су велике. Од овог гола БСК је апсолутно надмоћнији. У 5 минуту Драгичевић ненамерно фаулира Аћу Петровића, а сам се хвата за ногу и пада на земљу. Петровића износе са терена, који се враћа неколико минута касније. Навале плавих се ређају једна за другом и Ловрић има пуне руке посла. Навала „плавих" је опасна све до гола, али у завршним ударцима нема среће. У 34 минуту Аца Петровић је имао сјајну прилику да изједначи. После слободног ударца примио је лопту на 3 метра пред голом, и одатле пуцао преко гола. Минут касније у близини Мркушићевог гола Дреновац са саме корнер линије преко главе враћа лопту према голу, која удара Стојиљковића и пада у мрежу. Резултат је 1:1. После овог Мркушић у два маха истиче се бранећи Атанацковићев у Панићев шут. Онда, када су сви веровали да ће резултат остати нерешен, Глишовић је пронео лопту између Живковића и Петровића, идеално послужио Митића, који из непосредне близине бије у гол. Резултат је 2:1 за БСК.

Победа БСК-а је заслужена. Да је први ред имао само мало више среће ова победа је могла бити изражена и већом разликом у головима. Цео тим „плавих" је одлично функционисао, а најбољи човек на терену је био Драгичевић, који је својом игром потсећао на своје најбоље дане. Код „црвених" најбољи је био Ђајић. Панић, на десном крилу је добар фудбалер, али још сувише млад за већу утакмицу. Рајлић је у одличној форми, али га је одлично држао Драгичевић. Остали су играли просечно. Судија др. Лалић, судио је одлично.

ПРВА КОНФЕРЕНЦИЈА КЛУБОВА СЕКЦИЈЕ ИЗ САБАДКЕ

У недељу пре подне одржана је прва конференција клубова који припадају Суботичком потсавезу, на којој је решено о подели и групирању клубова за првенство. Закључак конференције послат је МЛС-у на одобрење.

Решено је да се првенство игра у три групе и то:

I. група је суботичка са следећим клубовима: КАК, САФК, СМТЕ, СТК, Тереквеш, Чантавирски АК, Сенћански Бочкаи, Кошутфалваи АК, Канижки АК, Келебиски Левенте.

II. група је Кишкуншаг, у којој ће играти: Јаношхалмаи СЕ, Кишкунхалаши АК и МОВЕ, Шолтвадкерти Турул, Кишкереши МОВЕ и Левенте, Калочаи СК и Ижаки СЕ.

III. група је подунавска са клубовима: Сомборски МТТ и МАВ, Малетички Турул, Апатински СК, Бајмок АК, Баја МТК и Тисе II.

На овој конференцији МЛС је заступао Ђармати Михајло, који је изјавио да ће Савез пружити новчану помоћ клубовима.

Београдски БАСК гостовао је у Обреновцу, где је изгубио од Трговачког са 3:2.

Завршена је бициклистичка трка око Швајцарске. Победио је Швајцарац Киблер за 33:39.02 часова пред својим земљаком Керном (33:47.22).

Финална утакмица за пехар Средње Европе дама у тенису одржаће се у Будапешти од 21 до 23 августа и то између Мађарске и Италије.

Фрања Глазер, познати голман БСК-а и загребачког Грађанског, брани у тиму Метеора из Загреба, који је постао првак у рукомету.

Беселман Јозеф, европски првак у боксу, позват је у Мадрид на меч против Елоја Лафуенте.

С. К. Шове, победио је С. К. Левенте из Пирота са 7:0 (4:0). Резултат одговара игри. Голове су дали: Танасијин (3), Стоја (2), Маринков (2). Судио одлично Бугарски.

Ференцварош је победио Електромош са 5:0 у игри за Сент Иштван куп. Ференцварош је играо одлично и у наступајућој сезони водиће свакако главну реч.

СК МИХЕЛ—СК ЛЕВЕНТЕ 1:1 (0:1)

СК Михел, из Новог Сада гостовао је у Госпођинцима, где је у борби са СК Левенте играо нерешено. Домаћи су играли грубо, тако да је судија г. Поповић-Ђата, морао да искључи центра навале, који је био најгрубљи и најнедисциплинованији. У другом полувремену, када је СК Михел дао гол које домаћини нису хтели признати, судија је у интересу реда утакмицу завршио. Судио је одлично г. Поповић-Ђата, савезни судија из Новог Сада.

СКГ је у Бегечу тукао БАК-а са 5:2 (3:1). Истакли су се Попов, Симић Чарнић. Судио је са грешкама Мутибарић.

МАЛИ ОГЛАСИ

стају до 10 речи 1.50 п., свака даља реч 10 ф. За оне, који траже службу, 50% јефтиније.

ИНТЕЛИГЕНТНА ДЕВОЈКА СТАРА 19 ГОДИНА ТРАЖИ БОЉЕ НАМЕШТЕЊЕ или код деце. Понуде на администрацију „Добра Душа". 1208

НА ПРОДАЈУ сандуци од 5 и 10 кг. у свима количинама, практични за воће и пакете. Балинт, растурач квасца, Ујвидек, Мађар ул. 25. 1232

УЗЕО БИХ ПОД РАЧУН једну бољу гостиону ма у којем месту Бачке. Понуде на адресу: Беслаћ Јован, пекар, Сенттамаш. 1245

ТРАЖИМ МЕСТО СЛУЖАВКЕ у сељачкој кући за сваки посао. Иванка Т. Богојевац, Шајкашлок. 1246

Пореско звање сл. кр. града Ујвидека

Бр. 17.487/1942.

ПОЗИВ

Градско пореско звање на основу упутстава т. 3. §. 47 Министарске наредбе 600/1927 **позива све порезнике (пореске обвезнике) да до 17 августа 1942 до 12 часова у подне уплате у главну градску благајну** своје пореске заостатке, и скупне порезе за I, II и III квартал 1942 године (од градско и државног прореза за 1940 год. 3/4 од укупне прописане своте), а нови порески обвезници 3/4 од предвиђене своте.

С обзиром да порезници (порески обвезници), са малим изузецима, нису удовољили својој пореској обавези, овој првородној држављанској обвези, више финансијске власти одредиле су најстрожији егзекутивни поступак.

Под егзекутивни поступак потпадају: неисплаћени скупни порез за 1941 и 3/4 за 1942 годину, делвидечки (државни), градски прирез, кулук, псетарина, заостатци варошке аренде као и сва дуговања, која се третирају као јавни терети.

Свима онима, којима су предмети заплењени на име јавних дажбина, а који своја дуговања не измире до одређеног рока, биће ови пренесени у јавни магацин, приватна или јавна потраживања као и евентуалне плате заплењене.

Онима, који дужну псетарину као и псетарину за 1942 годину не измире, поред горњег поступка, стрводер ће одузети псето.

Ујвидек, 7 августа 1942.

ГРАДСКО ПОРЕСКО ЗВАЊЕ

ПАЖЊА! ПАЖЊА!

Извештавам цењену публику да сам отворио радњу за уметничко оштрење свих врста ножева, маказа, бријача и т. д.
На стоваришту имам првокласну готову робу. 1219

Цене умерене **Берберима попуст**

СУШИЋ ФРАЊА, уметнички оштрач

УЈВИДЕК — Мусолини ул. 7 у дворишту

Одговорни уредник и издавач:
ВОЈИСЛАВ МАТИЋ

Ротациона штампа: „Уранија", штампарски завод и издавачко подузеће (власник Јован Келемен) за штампарију одговара Јосип Франк, II Ракоци Ференц ул. 50.
Рукописи се не враћају.